

دروس آموزش بالینی بیماریهای زنان و مامایی:
 کارآموزی بیماریهای زنان و مامایی
 کارورزی بیماریهای زنان و مامایی
 درس نظری بیماریهای زنان و مامایی

۲۰۶	کد درس
درس	کارآموزی بیماریهای زنان و مامایی
مرحله ارائه	کارآموزی (۱ یا ۲)
پیش نیاز	.....
هدف های کلی	در پایان این چرخش آموزشی کارآموز باید بتواند:
۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.	
۲- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.	
۳- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و گایدلاينهای بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همراه با آموزش بیمار در حد موردنظر انتظار از پژوهش عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.	
۴- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول اینمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.	
شرح درس	در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاههای آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تامین داشت نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.
فعالیت های آموزشی	فعالیتهای یادگیری این بخش باید ترکیب متوازنی از آموزش بر بالین بیمار، مطالعه فردی و بحث گروهی، ارائه موارد بیماری، انجام پروسیجرهای عملی تحت نظر استاد، شرکت در جلسات آموزشی گروه، راشامل شود. زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، اتاق عمل، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت، زایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارت های بالینی Skill Lab) در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide هماهنگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دبيرخانه شورای آموزش پژوهشی عمومی توسط هر دانشکده پژوهشی تعیین می شود.
توضیحات ضروری	* با توجه به شرایط متقاضوت آموزش بالینی در دانشکده های مختلف، لازم است راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توامندی های مورد انتظار داشت آموختگان دوره دکترای پژوهشی عمومی و با درنظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دبيرخانه شورای آموزش پژوهشی عمومی و زارت بهداشت درمان و آموزش پژوهشی توسط دانشکده پژوهشی تدوین و در اختیار فراغیران قرار گیرد. در هر راهنمای یادگیری بالینی علاوه بر مهارت های فوق، روشهای تشخیصی و پارکلینیک اصلی و داروهای ضروری که کارآموز باید شناخت کافی در مورد آنها را کسب نماید بایستی مشخص شود. ** میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرینهای بالینی وی را تحت الشعاع قرار دهد و مختلط کند. *** لازم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی کارآموز بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین، اعلام و اجرا شود. تایید برنامه، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پژوهشی است. **** نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (کارورزان، دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای ذیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراعات اینمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا برنامه ریزی صورت گیرد.

کد درس	۲۰۷
نام درس	کارورزی بیماریهای زنان و مامایی
مرحله ارائه	کارورزی
پیش نیاز	

نوع چرخش:	الزنمی
مدت چرخش آموزشی	دو ماه (۸ هفت)
تعداد واحد	۸ واحد

هدف های در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند:

کلی

۱- با کارکنان و سایر اعضا تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند.

۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصاً در شرایط مختلف بالینی، نشان دهد که مسئولیت پذیری، ورزیدگی و اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است.

۳- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) شرح حار بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را فهرست کند، اقدامات ضروری برای تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استانداردهای بخش بالینی محل آموزش، زیر نظر اسناد مربوطه انجام دهد.

۴- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) را تشخیص دهد، براساس شواهد علمی و گاید لاینهای بومی در مورد اقدامات پیشگیری، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و مرحل مدیریت و درمان مشکل بیمار را بر اساس استانداردهای بخش با نظارت سطوح بالاتر اطمیح ضوابط بخش (انجام دهد).

۵- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول اینترنتی بیمار، به طور مستقر با نظارت مناسب (اطمیح ضوابط بخش) انجام دهد.

شرح چرخش: در این چرخش آموزشی کارورزان از طریق مشارکت در ارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان، درمانگاه، آموزشی، مراکز خدمات سلامت....)، حضور در جلسات آموزشی تعیین شده، و مطالعه فردی توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط با این بخش را در حیطه طب عمومی متناسب با سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب می کند.

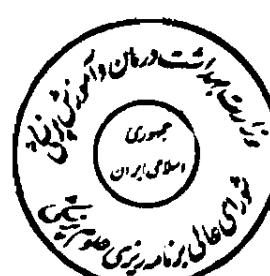
فعالیت های زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، اتاق عمل، درمانگاه، مراکز خدمات آموزشی سلامت، زایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارت های بالینی Skill lab) در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide هماهنگ با استانداردهای نعلام شده از سوی دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می شود.

توضیحات ضروری: * کمیته برنامه درسی دانشکده پزشکی می تواند مدت آموزش کارورزان پسر را در این چرخش، به شرط اطمینان از تحقق اهداف یادگیری تعیین شده در مدت یک ماه، و متناسب با شرایط بومی به مدت حداقل یک ماه کاهش نهد و از این زمان برای افزایش طور مدت کارورزی در چرخش طب اورژانس و یا کارورزی در بخش ارتوپدی استفاده نماید.

** با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در بخش ها و دانشکده های مختلف لازم است برنامه و راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توانمندی های مورد انتظار دانش آموختگان دوره دکترای پزشکی عمومی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فرآگیران قرار گیرد.

*** میزان و نحوه ارائه کلاسها باید به نحوی باشد که حضور کارورز در کنار بیمار را تحت الشعاع قرار دهد و مختصر کند. همچنین نوع و میزان وظایف خدماتی محوله به کارورز در هر چرخش بالینی باید متناسب با اهداف آموزشی بخش باشد و سبب اختلال در یادگیری مهارت های ضروری مورد انتظار نگردد.

**** لازم است حداقل یک سوم از زمان آموزش کارورزان به آموزش درمانگاهی و اورژانس اختصاص یابد. **** نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (دستیاران، فلوها، استادان) اعمان شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراجعت اینمی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارورزان و کسب مهارت در انجام مستقل پروسیجرهای ضروری مندرج در سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت متناسب برای هر پروسیجر پ مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

پیوست دروس کارآموزی و کارورزی بیماریهای زنان و مامایی

علائم و شکایات شایع در این بخش:

- خونریزی های غیرطبیعی واژینال در زنان باردار و غیرباردار
- درد شکمی در زنان باردار و غیر باردار
- ترشح غیر طبیعی واژینال
- تشنج در زنان باردار
- تب در زنان باردار
- احساس توده در شکم در زنان باردار و غیر باردار
- احساس خروج توده از واژن
- بی اختیاری ادراری
- ترشح غیر طبیعی واژینال در زنان باردار و غیر باردار
- ضایعه یا زخم دستگاه ژنیتال
- دیس شارژ از پستان

* در طی این چرخش لازم است آزمایشها و روشهای تشخیصی رایج دارای کاربرد در حیطه فعالیت بالینی پزشک عمومی، و نحوه درخواست و تفسیر نتایج این آزمایشها و روشهای در اختلالات و بیماریهای شایع زنان و مامایی آموزش داده شود.

** در طی این چرخش لازم است داروهای رایج دارای کاربرد در حیطه فعالیت بالینی پزشک عمومی، و نحوه نوشتن نسخه در اختلالات و بیماریهای شایع زنان و مامایی آموزش داده شود.

*** در طی این دوره لازم است دانشجویان نحوه مراعات اینمی بیماران را یادگیرند و عملاً تمرین کنند.

سندرمهای و بیماریهای مهم در این بخش:

(Better to know)		موارد الزامی (Must Know)
۱.	دیستوژنی زایمان	۱. فیزیولوژی بارداری و مراقبت های دوران بارداری
۲.	بارداری چند قلوشی	۲. اداره زایمان طبیعی - مراقبت های پس از زایمان
۳.	درد لگنی - آندوتروپیوز	۳. ارزیابی سلامت جنین در طی لیبر
۴.	اختلالات کف لگن	۴. خونریزی های دوران بارداری
۵.	عفونت های دستگاه تناسلی - STD - عفونت اداری در زنان	۵. عوارض سه ماهه اول و دوم و سوم بارداری
۶.	پری منوپری - منوپوز	۶. اختلالات هایپرتانسیو در بارداری
۷.	نازائی - سندرم AKT - PCOS	۷. اختلالات آلایمونیزاسیون RH
۸.	آمنوره - اولیگومنوره	۸. اختلالات شایع طبی و جراحی در بارداری
۹.	GTD	۹. اختلالات شایع خوش خیم وولو، واژن، سرویکس، رحم، تخمدانها
۱۰.	کانسنهای و ولو واژن پروویکس و رحم و تخمدانها	۱۰. EP
۱۱.	بلوغ و اختلالات آن	۱۱. سقط
۱۲.	بیماریهای خوش خیم پستان	۱۲. AVB
		Family Planning

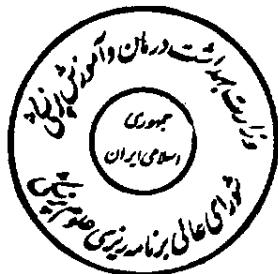
پروسیجرهای ضروری در این بخش

- .۱. معاینات بارداری
- .۲. معاینات زنان
- .۳. اداره زایمان طبیعی
- .۴. اداره تخلیه سقط ناقص با پنس جفت در موارد خونریزی تهدیدکننده حیات
- .۵. اداره خونریزی بعد از زایمان
- .۶. انجام پاپ اسمیر
- .۷. انجام تست ادراری بارداری

*دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی می تواند فهرست علائم و نشانه های شایع، سندرم ها و بیماری های مهم و پروسیجرهای ضروری

در این بخش را در مقاطع زمانی لازم حسب ضرورت و اولویتها با نظر و هماهنگی بورد پزشکی عمومی و دانشکده های پزشکی تغییر دهد.

هدف های کلی	۸ ساعت	نوع درس	نظری	پیش نیاز:	کارآموزی مرحله ارائه	نام درس	بیماریهای زنان و مامایی	کد درس	۲۰۸
در پایان این درس، دانشجو باید بتواند (بر اساس فهرست پیوست):									
الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:									
۱- تعریف آن را بیان کند.									
۲- معایینات فیزیکی لازم (focused history taking and physical exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.									
۳- تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و گامهای ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد ندهد.									
(ب) در مورد بیماریهای شایع و مهم:									
۱- تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.									
۲- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم را توضیح دهد.									
۳- روشهای تشخیص بیماری را شرح دهد.									
۴- مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و کایدلینهای بومی در حد مورد انتظار از پژوهش عمومی توضیح دهد.									
۵- در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماریها، داشت آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بند.									
ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد توجه کند.									
شرح درس	در این درس، دانشجو باید از طریق حضور در کلاس درس، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی Skill Lab، کارگاه آموزشی، و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص نسبت بابد.								
فعالیت های آموزشی	فعالیتهای یادگیری این درس باید ترکیب متوازنی از آموزش نظری، مطالعه فردی و بحث گروهی، بررسی موارد بیماری، و انجام سایر تکالیف یادگیری را شامل شود.								
	زمان بندی و ترتیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از کلاس درس، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی Skill Lab و عرصه های بالینی، در راهنمای یادگیری Clinical Study Guide هماهنگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دبيرخانه شورای آموزش پژوهشی عمومی توسط هر دانشکده پژوهشی تعیین می شود.								
توضیحات ضروری	* با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در دانشکده های مختلف، لازم است راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توافقنامه های مورد انتظار دانش آموختگان دوره دکترای پژوهشی عمومی و با درنظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دبيرخانه شورای آموزش پژوهشی عمومی وزارت بهداشت درمان و آموزش پژوهشی توسط دانشکده پژوهشی تدوین و در اختیار فراغیران قرار گیرد. **میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که تمرينهای بالینی دانشجو را مختلط کند. ***لازم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی دانشجو بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین، اعلام و اجرا شود. تایید برنامه، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پژوهشی است.								

پیوست دارس انتظاری بینماهیهای زنان و مامایی

(الف) مامایی:

۱. مقدمات کلی و تعاریف در مامایی و زنان، برقراری ارتباط و ملاحظات اخلاقی-منهبی در معاینات زنان و مامایی
  ۲. مروری بر تشریع و فیزیولوژی کاربردی سمتگاه تناسلی
  ۳. فیزیولوژی جفت
  ۴. علائم و روشهای مختلف تشخیص بارداری
  ۵. معاینات دوره بارداری و گرفتن شرح حال
  ۶. فیزیولوژی بارداری
  ۷. ساختمان لگن و انواع غیر طبیعی آن
  ۸. مراقبتهای دوران بارداری (مشتمل بر برنامه های کشوری مراقبت قبل از تولد)
  ۹. شکایات شایع دوران بارداری
  ۱۰. فیزیولوژی زایمان، سیر زایمان و مراقبتهای حین زایمان
  ۱۱. مراقبتهای بعد از زایمان (مشتمل بر برنامه کشوری مراقبتهای بعد از تولد)
  ۱۲. زایمان در نمایشگاهی غیر معمول
  ۱۳. تحریک زایمانی
  ۱۴. دیستوشی زایمانی
  ۱۵. زجر جنین و مراقبت های مرتبط
  ۱۶. زایمان زودرس، حاملگی بعد از ترم
  ۱۷. تاخیر رشد داخل رحمی
  ۱۸. چندقولی
  ۱۹. خونریزیهای سه ماهه سوم
  ۲۰. انواع جفت و ناهمجاریهای جفت و بند ناف
  ۲۱. عوارض بعد از زایمان (عفونت، خونریزی، تروکبوفلبیت، مشکلات پستان)
  ۲۲. عدم تجانس گروههای خونی
  ۲۳. بیماریهای تروفوبلاستیک
  ۲۴. زایمان فیزیولوژیک، کاربرد وسایل کمکی در زایمان (واکیوم، فورسپس)
  ۲۵. سزارین و انواع آن
  ۲۶. هیدرآمنیوس، اولیگوآمنیوس
  ۲۷. بیماریهای هیپرتانسیو در حاملگی
  ۲۸. پارگی زودرس کیسه آپ
  ۲۹. بیماریهای قلبی و سیستم ادرری در حاملگی
  ۳۰. دیابت و بارداری
  ۳۱. سقط جنین
  ۳۲. بارداری خارج رحمی
  ۳۳. احیای نوزاد
- (ب) زنان
۱. معاینات بالینی و پاراکلینیک در بیماریهای زنان
  ۲. بلوغ و یائسگی
  ۳. دیسمنوره
  ۴. بیماریهای ولو و واژن
  ۵. واژینیتها و سرویسیتها
  ۶. بیماریهای خوش خیم سرویکس و رحم
  ۷. بیماریهای بد خیم سرویکس
  ۸. بیماریهای بد خیم جسم رحم و لوله ها

پیوست درسنی اینضیزی بیماریهای زنان و ماقابی

۹. تومورهای خوش خیم تخدان
۱۰. تومورهای بد خیم تخدان
۱۱. خونریزیهای غیر طبیعی زنانه
۱۲. عفونتهای لگن
۱۳. آمنوره
۱۴. نازایی
۱۵. اندو متريوز
۱۶. ناهنجريهای مادرزادی دستگا تناسلی
۱۷. روشهاي جلوگيري از بارداري

*دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی می تواند فهرست علائم و نشانه های شایع، سندروم ها و بیماری های مهم در این درس را در مقاطع زمانی لازم حسب ضرورت و اولویتها با نظر و هماهنگی بورد پزشکی عمومی و دانشکده های پزشکی تغییر دهد.

